

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Гж2.115/16
01.марта 2016.године
НОВИ САД

У И М Е Н А Р О Д А !

Апелациони суд у Новом Саду, у другостепеном већу састављеном од судија Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Наде Бачкалић, чланова већа, у правној ствари **тужиље-противтужене Р. К. из Т., против туженог-противтужиоца Б. К.1 из Т.,** којег заступа пуномоћник С. К., адвокат из Т., ради развода брака, одлучујући о жалбама обе парничне странке против пресуде Основног суда Новом Саду П2.1323/14 од 26.новембра 2015.године, у седници већа одржаној дана 01.марта 2016.године, донео је

П Р Е С У Д У

Обе жалбе **делимично УСВАЈА, делимично ОДБИЈА,** пресуду Основног суда Новом Саду П2.1323/14 од 26.новембра 2015.године

УКИДА у делу којим је одређено одржавање личних односа тужиље-противтужене Р. К. са малолетном ћерком странака Б. К.2 три дана у току радне недеље – понедељком, средом и петком од 17,00 до 20,00 часова, те предмет у том делу враћа првостепеном суду на поновно суђење,

ПОТВРЂУЈЕ у преосталом побијаном делу којим је одређен модел одржавања личних односа тужиље-противтужене са малолетном ћерком странака Б. К.2, одлучено о доприносу тужиље-противтужене издржавању малолетног детета, у делу којим је утврђено право становања, којим је одбијен противтужбени захтев за потпуно лишење тужиље-противтужене родитељског права и одлуке о парничним трошковима.

Образложење

Првостепеном пресудом тужбени и противтужбени захтев делимично су усвојени (став 1. изреке). Разведен је брак странака закључен .....године у Т. (став 2. изреке). Заједничко дете странака, малолетна Б. К.2, рођена .....године у Н. С. поверена је на самостално вршење родитељског права туженом-противтужиоцу Б. К.1, као оцу (став 3. изреке). Тужиља-противтужена Р. К. делимично је лишена родитељског права у делу чувања, подизања, васпитања, образовања и заступања детета, као и у делу управљања и располагања имовином детета (став 4. изреке). Уређен је модел одржавања личних односа између тужиље-противтужене Р. К. и малолетне Б. К.2 тако да дете код мајке проводи три дана у току радне недеље, понедељком, средом и петком од 17,00 до 20,00 часова, као и сваког другог викенда од суботе у 10,00 часова до недеље до 19,00 часова, тако да тужиља-противтужена малолетну Б. преузима на адреси где живи са оцем и на исту адресу је враћа (став 5. изреке). Тужиља-противтужена је обавезана да на име свог дела доприноса децем издржавању плаћа

месечни износ од 15.725,00 динара почев од 26. новембра 2015. године па убудуће, док за то постоје законски услови, доспеле износе одједном са законском затезном каматом од доспелости сваке рате 10. у месецу за текући месец па до коначне исплате, а убудуће од 01. до 10. у месец за текући месец, уплатом наведеног износа на текући рачун туженог-противтужиоца Б. К.1 код В. банке Н. С., у року од 15 дана под претњом извршењем (став 6. изреке). Утврђено је да тужени-противтужилац Б. К.1 има право становања заједно са малолетном ћерком странака Б. К.2 на 1/2 идеалног дела стана у Т., у вишестамбеној згради у улици ..... број ....., површине 64,67 м², која 1/2 дела је сувласништво тужиље-противтужене Р. К. и тужиља-противтужена обавезана да трпи упис наведеног права на свом сувласничком делу (став 7. изреке). Тужбени захтев у делу да се малолетна ћерка повери странкама на заједничко вршење родитељског права, а да се контакти одржавају тако да дете 7 дана борави код једног, а 7 дана код другог родитеља је одбијен (став 8. изреке). Противтужбени захтев у делу да се тужиља-противтужена у целости лиши родитељског права у односу на малолетну ћерку је одбијен (став 9. изреке). Противтужбени захтев одбијен је и у делу за обавезивање тужиље-противтужене да доприноси дечјем издржавању преко досуђеног, а до траженог месечног износа од 30.000,00 динара (став 10. изреке). Одређено је да свака странка сноси своје парничне трошкове (став 11. изреке).

Против ове пресуде благовремене жалбе изјавиле су обе парничне странке.

Тужиља-противтужена побија пресуду у делу који се односи на модел одржавања личних односа са малолетном ћерком, у делу којим је одређено издржавање малолетног детета, утврђено право становања туженог-противтужиоца и детета на њеној сувласничкој припадности на стану и одлуке о парничним трошковима. Из образложења жалбе следи да пресуду побија из свих законом предвиђених разлога, са предлогом да је овај суд преиначи у складу са чињеничним наводима жалбе.

Тужени-противтужилац побија пресуду у делу који се односи на одржавање личних односа мајке и малолетног детета, одбијајућем делу који се односи на потпуно лишење родитељског права и делу одлуке о висини дечјем издржавању из свих разлога предвиђених одредбом чл. 373. став 1. ЗПП-а, са предлогом да је овај суд преиначи тако да тужиљу потпуно лиши родитељског права и искључи право на одржавање личних односа са дететом, усвоји у целости противтужбени захтев у делу о доприносу дечјем издржавању, те тужиљу обавезе да му надокнади трошкове жалбеног поступка у износу од 35.660,00 динара или је укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Обе парничне странке су поднеле одговоре на жалбе.

Обе жалбе су делимично основане, делимично неосноване.

Испитавши првостепену пресуду у побијаном делу у границама жалбених, као и разлога на које пази по службеној дужности по одредби чл. 386. став 3. ЗПП-а, овај суд налази да је она донета без битних повреда одредаба парничног поступка, те да је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилно примењено материјално, осим у делу којим су одређени термини одржавања личних односа мајке и ћерке у току радне недеље. За овај део одлуке првостепени суд не даје прихватљиве разлоге, будући да одлука нема упориште ни у једном изведеном доказу, а орган старатељства се није изјашњавао у наведеном правцу.

Према утврђењу првостепеног суда у браку странака, који је разведен непобијаним делом првостепене пресуде, дана .....године рођена је малолетна Б. К.2. Ћерка странака је тешко ментално болесна, она представља недовољно развијено лице, болује од .... синдрома, има епилептичне нападе, за коју болест она прима терапију. Она не може самостално да се облачи и храни, креће се тако што се придржава за другу особу или у инвалидским колицима, физиолошке потребе не контролише, па стога носи пелене.

До престанка заједнице живота странака .....године оне су живеле са дететом у стану у Т., на адреси ..... број ....., површине 64,67 м², које је њихово сувласништво на равне делове. Иза тога у стану су живеле мајка и малолетна ћерка, а након одређивања привремене мере .....године, којом је малолетна ћерка поверена мајци на самостално вршење родитељског права, она је са дететом напустила стан и прешла да живи у изнајмљени стан. Тужени-противтужилац је у том временском периоду доприносио децјем издржавању месечним износом од 8.000,00 динара, а по привременој мери имао је право на одржавање личних односа са ћерком два викенда у току месеца, те 3 пута у току радне недеље. Иза тога, након што се тужиља обратила органу старатељства са захтевом за смештај малолетне Б. у специјализовану установу, по предлогу органа старатељства, а уз сагласност туженог-противтужиоца дете је прешло да живи са њим, те је решењем о привременој мери суд дана .....године њему поверио самостално вршење родитељског права, мајку обавезао да доприноси децјем издржавању месечним износом од 10.000,00 динара, те одредио идентичан модел одржавања личних односа мајке и детета, по раније одређеном моделу са оцем. Центар за социјални рад је тада предложио да се мајка делимично лиши родитељског права, осим у делу одржавања личних односа са дететом и доприноса децјем издржавању.

Тужени-противтужилац актуелно живи у заједничком стану са малолетном Б.. Запослен је у осигуравајућем друштву, са месечном зарадом од 58.000,00 динара. Режијски трошкови за стан месечно износе 7.000,00 динара. Док је он на послу о малолетној Б. води рачуна ангажована жена. Трошкови по овом основу подмирују се из социјалних примања (туђе неге и помоћи). Поврх наведеног износа, потребе малолетне Б. задовољавају се месечним износом од 31.450,00 динара. Тужиља-противтужена је запослена у банци, са месечном зарадом од 64.000,00 динара. Живи у изнајмљеном стану за који је закупнина на месечном нивоу 80 евра, док Режијски трошкови износе 5.000,00 динара.

Од прекида заједнице живота конфликтни односи међу странкама су се све време продубљивали, што се актуелно рефлектује на контакте детета са мајком. Разлог захтева тужиље-противтужене за смештај малолетне Б. у установу је њена емоционална исцрпљеност. Тужени-противтужилац је показао мотивацију за самосталну бригу о детету, па првостепени суд са полазиштем на мишљење органа старатељства одлуку о делимичном лишењу родитељског права заснива на одредбама чл. 82. став 1. – 3. Породичног закона. Са полазиштем на извештај органа старатељства и самостално вршење родитељског права поверава оцу, а модел одржавања личних односа са мајком заснива на разлозима целисходности. Одлуку о висини доприноса мајке децјем издржавању од 1/2 дела утврђених месечних потреба, које превазилазе социјална примања, заснива на одредбама чл. 154. став 1., 160. и 162. истог Закона. Одлуку о установљењу права становања малолетне ћерке и оца, коме је поверено самостално вршење родитељског права на сувласничкој припадности тужиље на стану у коме они живе заснива на одредбама чл. 194. Породичног закона.

Првостепени суд утврђење везано за родитељску компетенцију обе парничне странке, са полазиштем на неоспорене посебне потребе малолетне Б., утврђује позивом на садржину извештаја органа старатељства и изјаве странака. Хронолошки утврђује у ком временском периоду су странке од прекида заједнице живота самостално вршиле родитељско право, разлоге доношења и садржине одлука суда којима је привремено регулисана породична ситуација, садржину мишљења и предлога органа старатељства у погледу вршења, односно лишења родитељског права, те потребе детета које искључују потпуно лишења родитељског права мајке. Стога, супротно жалбеном указивању туженог-противтужиоца, нема услова за потпуно лишење родитељског права мајке, будући да међупартнерски конфликтни однос не може имати превагу над најбољим интересом малолетне Б., која је емотивно везана за мајку, без обзира на мајчину исцрпљеност која је последица здравственог стања детета.

Код изнетог утврђења првостепени суд правилно налази нужним утврђивање јасних термина одржавања личних односа, али без упоришта у извештају органа старатељства одређује термине и у току радне недеље сваког другог дана, које тужила-противтужена по наводима жалбе није спремна да испоштује. Имајући у виду овакво држање странака у поступку, као и најбољи интерес малолетне Б. по одредбама чл. 6 Породичног закона, у поновљеном поступку првостепени суд ће након прибавке мишљења органа старатељства и саслушања странака у складу са одредбом чл. 205. Породичног закона, бити у прилици да одлучи о терминима одржавања личних односа мајке и детета, поврх два викенда месечно.

Странке жалбеним наводима не доводе у сумњу правилност утврђења чињеница везаних за стамбене потребе и материјалне прилике странака, па када нема сумње да отац са малолетним дететом користи стан у сувласништву странака за подмирење стамбене потребе, те нема могућности да ову потребу на други начин задовољи, одлука о установљењу права становања на 1/2 дела стана у сувласништву тужиле-противтужене показује се законитом. Такође, када је месечна зарада тужиле-противтужене натпросечна, а номинално је виша од зараде туженог-противтужиоца, неприхватљиви су и жалбени наводи о неправилном поступању првостепеног суда приликом одмеравања доприноса мајке издржавању малолетног детета у висини 1/2 дела утврђених месечних потреба, не подмиренних средствима социјалних примања.

Правилно је првостепени суд, у ситуацији када су обе парничне странке имале стручну помоћ ангажованих адвоката, одлучио и о парничним трошковима позивом на одредбу чл. 207. Породичног закона. Како се првостепена пресуда показала незаконитом само у незнатном делу, ова одлука остаје непромењена, док ће о трошковима који су настали након закључења главне расправе првостепени суд одлучити у поновљеном поступку у складу са одредбама чл. 165. ставови 3. и 4. ЗПП-а.

Из изнетих разлога одлука у изреци донета је применом одредби чл. 390. и чл. 391. став 1. ЗПП-а.

Председник већа – судија

Јелица Бојанић Керкез, с.р.

Зто: